

ustalone uchwałą nr UZ/344/2022 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
z dnia 20 grudnia 2022 r.

Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	<p>OWU: § 3, § 4, § 5, § 6, § 7, § 8, § 10 ust. 8, § 13 ust. 1–3, § 14 ust. 1, § 16, § 17, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 26, § 27.</p> <p>Załącznik do OWU – Klauzule dodatkowe: klauzula nr 1 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe z tytułu przewozu towarów niebezpiecznych (ADR), klauzula nr 2 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe w następstwie rozboju, klauzula nr 3 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe z tytułu przewozu żywych zwierząt, klauzula nr 4 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe z tytułu przewozu leków, klauzula nr 5 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o odpowiedzialność za utratę, uszkodzenie lub ubytek w paletach, platformach i kontenerach będących opakowaniem lub zabezpieczeniem towaru i służących do wielokrotnego użytku, klauzula nr 6 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o zwrot kosztów usunięcia pozostałości po szkodzie, w tym kosztów utylizacji,</p>

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
	<p>klauzula nr 7 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe podczas postoju środka transportu poza parkingami strzeżonymi oraz na tzw. MOPACH w przypadku przewożenia towarów innych niż towary podwyższonego ryzyka,</p> <p>klauzula nr 8 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o zwrot kosztów podniesienia lub wyciągnięcia środka transportu oraz kosztu opłat parkingowych,</p> <p>klauzula nr 9 – Rozszerzenie zakresu terytorialnego odpowiedzialności,</p> <p>Klauzula nr 20 – Transport pojazdów nowych lub używanych,</p> <p>Klauzula nr 21 – Transport pojazdów uszkodzonych,</p> <p>Klauzula nr 26 – Czynności załadunkowe i rozładunkowe, zabezpieczenia dokonywane przez przewoźnika,</p> <p>Klauzula nr 30 – Ładunki ponadgabarytowe/ponadnormatywne.</p>
<p>Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia</p>	<p>OWU: § 3, § 4, § 5 ust. 2 – 6, § 6, § 8, § 9, § 10 ust. 1–7, § 13 ust. 4, § 14, § 17, § 21 ust. 4, § 22, § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 27, § 28 ust. 4.</p> <p>Załącznik do OWU – Klauzule dodatkowe: klauzula nr 1 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe z tytułu przewozu towarów niebezpiecznych (ADR), klauzula nr 2 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe w następstwie rozboju, klauzula nr 3 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe z tytułu przewozu żywych zwierząt,</p>

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
	<p>klauzula nr 4 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe z tytułu przewozu leków,</p> <p>klauzula nr 5 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o odpowiedzialność za utratę, uszkodzenie lub ubytek w paletach, platformach i kontenerach będących opakowaniem lub zabezpieczeniem towaru i służących do wielokrotnego użytku,</p> <p>klauzula nr 6 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o zwrot kosztów usunięcia pozostałości po szkodzie, w tym kosztów utylizacji,</p> <p>klauzula nr 7 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe podczas postoju środka transportu poza parkingami strzeżonymi oraz na tzw. MOPACH w przypadku przewożenia towarów innych niż towary podwyższonego ryzyka,</p> <p>klauzula nr 8 – Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o zwrot kosztów podniesienia lub wyciągnięcia środka transportu oraz kosztu opłat parkingowych,</p> <p>klauzula nr 9 – Rozszerzenie zakresu terytorialnego odpowiedzialności,</p> <p>Klauzula nr 20 –Transport pojazdów nowych lub używanych,</p> <p>Klauzula nr 21 –Transport pojazdów uszkodzonych,</p> <p>Klauzula nr 26 – Czynności załadunkowe i rozładunkowe, zabezpieczenia dokonywane przez przewoźnika,</p> <p>Klauzula nr 30 Ładunki ponadgabarytowe/ponadnormatywne.</p>

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego oraz spedytora, zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną, zwaną dalej „PZU”, obejmujących ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną osób fizycznych, osób prawnych bądź jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, prowadzących działalność gospodarczą w zakresie przewozu towarów w transporcie drogowym lub świadczących usługi spedycji.
2. Na podstawie niniejszych OWU ubezpieczający może zawrzeć umowę w zakresie:
 - 1) ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika w ruchu krajowym lub
 - 2) ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika w ruchu międzynarodowym, oraz pod warunkiem zawarcia co najmniej jednego z ubezpieczeń, o których mowa w pkt. 1 i 2 – może rozszerzyć ochronę o ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej spedytora.

§ 2

1. W porozumieniu z ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odbiegające od uregulowań niniejszych OWU.
2. PZU zobowiązany jest przedstawić ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy. W razie niedopełnienia tego obowiązku PZU nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla ubezpieczającego lub ubezpieczonego. Przepisu nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.
3. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odbiegających OWU mają zastosowanie w zakresie nie uregulowanym tymi postanowieniami.

§ 3

W sprawach nieuregulowanych w OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie:

- 1) odpowiednie przepisy prawa przewozowego, w szczególności ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe, zwanej dalej „Prawo przewozowe”,
- 2) odpowiednie przepisy Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w Genewie 19 maja 1956, zwanej dalej „Konwencją CMR”,
- 3) odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

DEFINICJE

§ 4

Przez użyte w OWU pojęcia należy rozumieć:

- 1) **akty terroryzmu** – działania mające na celu wprowadzenie chaosu, zastraszanie ludności lub dezorganizację życia publicznego dla osiągnięcia określonych skutków ekonomicznych, politycznych, religijnych, ideologicznych, społecznych lub społecznych;
- 2) **dokument ubezpieczenia** – dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia (polisa);
- 3) **działania wojenne** – działania sił zbrojnych mające na celu rozbicie sił zbrojnych przeciwnika na lądzie, w powietrzu lub na morzu;

- 4) **dzieła sztuki** – wymienione poniżej rzeczy ruchome, ich części lub zespoły:
 - a) oryginalne dzieła plastyczne, rzemiosła artystyczne – go lub sztuki użytkowej,
 - b) kolekcje składające się na skatalogowane zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które te kolekcje tworzyły,
 - c) skatalogowane numizmaty oraz pamiątki historyczne, a zwłaszcza militaria, sztandary, pieczęcie, odznaki, medale i ordery,
 - d) wytwory techniki, a zwłaszcza urządzenia, środki transportu oraz maszyny i narzędzia świadczące o kulturze materialnej, charakterystyczne dla dawnych lub nowych form gospodarki, dokumentujące poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego,
 - e) skatalogowane materiały biblioteczne, w tym dokumenty archiwalne, historyczne,
 - f) wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne,
 - g) przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
- 5) **franszja reducyjna** – ustalona w umowie ubezpieczenia procentowo, kwotowo lub kwotowo – procentowo wartość pomniejszająca odszkodowanie z tytułu zajścia każdego wypadku ubezpieczeniowego, franszja reducyjna nie ma zastosowania do zwrotu kosztów, o których mowa w § 10 ust. 8;
- 6) **kabotaż (przewóz kabotażowy)** – dopuszczony przepisami prawa przewóz wykonywany środkami transportu przez uprawnionego przewoźnika polskiego w obrębie obcego kraju należącego do Unii Europejskiej, Wielkiej Brytanii, Norwegii lub innych państw, na których terytorium zgodnie z obowiązującymi przepisami dopuszcza się przewozy kabotażowe wykonywane przez polskich przewoźników;
- 7) **list przewozowy** – dokument, który po potwierdzeniu przez przewoźnika stanowi dowód zawarcia umowy przewozu; list przewozowy powinien zawierać:
 - a) nazwę i adres nadawcy, jego podpis,
 - b) nazwisko (nazwę) i adres przewoźnika,
 - c) miejsce przeznaczenia przesyłki oraz nazwę odbiorcy,
 - d) określenia rzeczy, masy, liczby sztuk przesyłki, sposobu opakowania i oznaczenia,
 - e) inne wskazania i oświadczenia, wymagane albo dopuszczone zgodnie z przepisami ze względu na warunki danej umowy lub sposób rozliczeń; za list przewozowy uważany jest również przekaz elektroniczny, wydruk komputerowy lub inny dokument zawierający dane określone pod lit. a–e;
- 8) **list przewozowy CMR** – dokument wystawiony zgodnie z Konwencją CMR, który po potwierdzeniu przez przewoźnika stanowi dowód zawarcia umowy przewozu; list przewozowy CMR powinien zawierać w szczególności:
 - a) miejsce i datę jego wystawienia,
 - b) nazwisko (nazwę) i adres nadawcy,
 - c) nazwisko (nazwę) i adres przewoźnika,
 - d) miejsce i datę przyjęcia towaru do przewozu oraz przewidziane miejsce jego wydania,
 - e) nazwisko (nazwę) i adres odbiorcy,
 - f) powszechnie używane określenie rodzaju towaru oraz sposób opakowania, a dla towarów niebezpiecznych ich ogólnie uznane określenie,
 - g) ilość sztuk, ich cechy i numery,
 - h) wagę brutto lub inaczej wyrażoną ilość towaru,

- i) koszty związane z przewozem (przewoźne, koszty dodatkowe, należności celne i inne koszty powstałe od chwili zawarcia umowy do chwili dostawy),
- j) instrukcje niezbędne do załatwienia formalności celnych i innych,
- k) oświadczenie, że przewóz, bez względu na jakąkolwiek przeciwną klauzulę, podlega przepisom Konwencji CMR,
- l) miejsce przeznaczenia przesyłki oraz nazwę odbiorcy,
- m) określenia rzeczy, masy, liczby sztuk przesyłki, sposobu opakowania i oznaczenia,
- n) inne wskazania i oświadczenia, wymagane albo dopuszczone zgodnie z przepisami ze względu na warunki danej umowy lub sposób rozliczeń,
- o) zakaz przeładunku,
- p) koszty, jakie nadawca przyjmuje na siebie,
- q) kwotę zaliczenia do pobrania przy wydaniu towaru,
- r) zadeklarowaną wartość towaru i sumę przedstawiającą interes specjalny w jego dostawie,
- s) instrukcje nadawcy dla przewoźnika dotyczące ubezpieczenia przesyłki,
- t) umówiony termin, w jakim ma być wykonany przewóz, u) wykaz dokumentów wręczonych przewoźnikowi;
- 9) **lokaut** – stałe lub czasowe zamknięcie całości lub części zakładu pracy, niedopuszczenie pracowników do pracy w odpowiedzi na strajk lub w celu jego zapobieżenia albo w celu zmuszenia ich do przyjęcia gorszych warunków pracy;
- 10) **ładunek ponadgabarytowy/ponadnormatywny** – ładunek, którego przewóz wymaga użycia pojazdu nienormatywnego w rozumieniu obowiązującej ustawy Prawo o ruchu drogowym lub stosownych przepisów obowiązujących w ruchu drogowym poza terytorium RP;
- 11) **mienie przemieszczenia** – to rzeczy przeznaczone na własny użytek osób zainteresowanych lub do zaspokojenia potrzeb ich gospodarstw domowych;
- 12) **odszkodowanie** – świadczenie pieniężne przysługujące od PZU uprawnionemu w granicach określonych przepisami Prawa Przewozowego, Konwencji CMR, Kodeksu cywilnego lub OWU w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, za który ubezpieczony ponosi odpowiedzialność w zakresie objętym umową ubezpieczenia, po uprzednim pomniejszeniu o franszję redukcyjną, o ile została przewidziana w umowie ubezpieczenia;
- 13) **osoba bliska** – małżonek, konkubent, konkubina, wstępny, zstępny, brat, siostra, bratanek, bratanica, siostrzeniec, siostrzenica, ojczym, macocha, pasierb, pasierbica, teść, teściowa, zięć, synowa, bratowa, szwagier, szwagierka, przysposobiony, przysposabiający, pozostający pod opieką lub przyjęty na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 14) **osoba trzecia** – każda osoba niebędąca ubezpieczającym lub ubezpieczonym;
- 15) **parking strzeżony** – teren ogrodzony, objęty stałym dozorem, oświetlony w porze nocnej, wyposażony w urządzenia blokujące wjazd i wyjazd pojazdu bez zezwolenia osoby dozorującej parking; za parking strzeżony uważa się również prom;
- 16) **podwykonawca** – przedsiębiorca, któremu ubezpieczony powierzył wykonanie zleconej pracy, usług lub innej czynności określonej w łączącej ich umowie;
- 17) **pojazd mechaniczny** – pojazd mechaniczny w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych;
- 18) **pracownik** – osoba fizyczna zatrudniona przez ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę albo na podstawie umowy cywilnoprawnej – z wyłączeniem osoby fizycznej, która zawarła z ubezpieczonym umowę cywilnoprawną jako przedsiębiorca; za pracownika uznaje się także praktykanta, stażystę lub wolontariusza, któremu ubezpieczony powierzył wykonywanie pracy;
- 19) **przedostanie się niebezpiecznej substancji** – jest to wprowadzenie bezpośrednie lub pośrednie, wydzielenie, rozrzuconie, rozpylenie, rozlanie, wyciek, wylanie, wtłoczenie, wyrzucenie oraz inne formy uwolnienia niebezpiecznych substancji do powietrza, wody lub gruntu;
- 20) **przesyłka** – rzeczy przyjęte do wykonania usług spedycyjnych na podstawie umowy spedycji z wyłączeniem przesyłek kurierskich, pocztowych;
- 21) **przesyłka kurierska** – przesyłka, towar, przesyłka listowa, przesyłka rejestrowana lub paczka pocztowa, przyjmowana, sortowana, przemieszczana i doręczana w sposób łączny zapewniając:
 - a) bezpośredni odbiór przesyłki pocztowej od nadawcy,
 - b) śledzenie przesyłki pocztowej od momentu nadania do doręczenia,
 - c) doręczenie przesyłki pocztowej w gwarantowanym terminie określonym w regulaminie świadczenia usług pocztowych lub w umowach o świadczenie usług pocztowych,
 - d) doręczenie przesyłki pocztowej bezpośrednio do rąk adresata lub osoby uprawnionej do odbioru,
 - e) uzyskanie pokwitowania odbioru przesyłki pocztowej w formie pisemnej lub elektronicznej oraz realizowana przez operatora pocztowego zgłoszonego do rejestru operatorów pocztowych prowadzonego przez Urząd Komunikacji Elektronicznej;
- 22) **przesyłka pocztowa** – towar, rzecz opatrzona oznaczeniem adresata i adresem, przedłożona do przyjęcia lub przyjęta przez operatora pocztowego zgłoszonego do rejestru operatorów pocztowych prowadzonego przez Urząd Komunikacji Elektronicznej, w celu przemieszczenia i doręczenia adresatowi,
- 23) **regulamin** – właściwe regulaminy PZU świadczenia usług drogą elektroniczną;
- 24) **rozbił** – kradzież przy użyciu przemocy, groźby jej natychmiastowego użycia lub poprzez doprowadzenie człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności;
- 25) **rozruchy** – publiczne starcia, zamieszki uliczne pewnych grup społeczeństwa będące wyrazem niezadowolonia, buntu i protestu;
- 26) **sabotaż** – forma walki z wrogiem lub protestu polegająca na uchylaniu się od pracy, wadliwym jej wykonywaniu lub na uszkodzaniu maszyn i narzędzi, stanowiąca ukryte działanie mające na celu przeszkodzenie w realizacji danego planu lub planów;
- 27) **SDR** – Specjalne Prawa Ciągnięcia (Special Drawing Rights) – rozrachunkowa jednostka pieniężna kreowana przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy;
- 28) **spedytor** – podmiot, który zawodowo, za wynagrodzeniem zobowiązuje się do wysłania oraz odbioru przesyłki oraz innych czynności związanych z obsługą ładunku, posiadający odpowiednie zaświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej w tym zakresie oraz ważną licencję na wykonywanie działalności spedycyjnej;
- 29) **stały dozór** – całodobowa ochrona ubezpieczonego mienia wykonywana w zorganizowany sposób przez pracowników koncesjonowanego przedsiębiorstwa ochrony osób i mienia (agencji ochrony mienia), w tym także

zastosowanie monitoringu mającego za zadanie przekazanie sygnału alarmu o kradzieży do agencji ochrony mienia, albo przez pracowników wykonujących zadania ochrony w ramach wewnętrznej służby ochrony; osoby sprawujące dozór muszą posiadać zakres obowiązków zawierający przynajmniej procedury dotyczące sposobu zachowania w przypadku naruszenia zabezpieczeń lub próby włamania;

- 30) **stan wyjątkowy** – stan nadzwyczajny państwa, którego wprowadzenie powoduje ograniczenie niektórych praw i swobód obywatelskich;
- 31) **strajki, zamieszki wewnętrzne** – działania osoby lub grupy osób, powodujące zakłócenia porządku publicznego, z wyjątkiem działań wojennych, wojny, stanu wyjątkowego, powstania zbrojnego, sabotażu, lokautu; w rozumieniu OWU przez strajki, zamieszki należy rozumieć także działania legalnie ustanowionej władzy zmierzające do przywrócenia porządku publicznego lub zminimalizowania skutków zakłóceń wywołanych strajkami rozruchami, zamieszkami wewnętrznymi;
- 32) **substancje niebezpieczne** – są to pierwiastki chemiczne i ich związki, mieszaniny i roztwory występujące w środowisku lub powstałe w wyniku działalności człowieka;
- 33) **suma gwarancyjna** – określona w umowie ubezpieczenia kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności PZU;
- 34) **szkoda** – szkoda rzeczowa lub szkoda finansowa;
- 35) **szkoda rzeczowa:**
 - a) w ubezpieczeniu OC przewoźnika krajowego i międzynarodowego – utrata, ubytek lub uszkodzenie towaru,
 - b) w ubezpieczeniu OC spedytora – utrata, uszkodzenie lub zniszczenie przesyłki, w tym utracone korzyści pozostawianego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie przesyłki;
- 36) **szkoda finansowa** – uszczerbek majątkowy niebędący szkodą rzeczową, czyli strata finansowa powstała w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązań z umowy przewozu lub umowy spedycji; za szkodę finansową przyjmuje się również szkodę w środowisku, o której mowa w § 6 ust. 3 lub w § 7 ust. 3;
- 37) **środek transportu** – pojazd samochodowy oraz przyczepa i naczepa, dzięki którym możliwe jest przemieszczanie ładunków, towarów, przesyłek w transporcie lądowym;
- 38) **świadcstwo ATP** – dokument potwierdzający, iż w przypadku przewoźnika w ruchu międzynarodowym dany środek transportu spełnia wymogi i normy określone w Umowie o międzynarodowych przewozach szybko psujących się artykułów żywnościowych i o specjalnych środkach transportu przeznaczonych do tych przewozów (ATP) sporządzonej w Genewie 1 września 1970 r.;
- 39) **towar** – materiały lub przedmioty (rzeczy) przyjęte przez ubezpieczonego do przewozu na podstawie listu przewozowego lub listu przewozowego CMR, z wyłączeniem przesyłek kurierskich lub pocztowych;
- 40) **towar niebezpieczny** – towar, który zgodnie z Umową europejską dotyczącą międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) sporządzoną w Genewie 30 września 1957 r. jest niedopuszczony do międzynarodowego przewozu drogowego lub jest dopuszczony do takiego przewozu na warunkach określonych w tej umowie;
- 41) **towar podwyższonego ryzyka** – towar, do którego zaliczamy: pojazdy mechaniczne, sprzęt elektroniczny, w tym telefony komórkowe, sprzęt RTV, AGD, wyroby tytoniowe i pochodne, wyroby alkoholowe o zawartości

alkoholu minimum 20% czystego alkoholu etylowego, części samochodowe, w tym opony;

- 42) **transport krajowy** – przewóz towarów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wykonywany na podstawie krajowego listu przewozowego, gdy miejsce rozpoczęcia i zakończenia oraz droga przewozu znajdują się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 43) **transport międzynarodowy** – przewóz towarów wykonywany na podstawie listu przewozowego CMR, w którym droga przewozu od miejsca jego rozpoczęcia do jego zakończenia odbywa się z przekroczeniem granicy państwa;
- 44) **ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, która zawarła umowę ubezpieczenia;
- 45) **ubezpieczony** – osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą w zakresie przewozu towaru, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, prowadząca działalność gospodarczą w zakresie przewozu towaru lub spedytor, której odpowiedzialność cywilna objęta jest ochroną ubezpieczeniową;
- 46) **umowa direct** – umowa ubezpieczenia zawarta przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość za pośrednictwem platformy informatycznej dostępnej na stronie internetowej PZU lub poczty elektronicznej;
- 47) **umowa na odległość** – umowa ubezpieczenia zawarta za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość;
- 48) **umowa spedycji** – umowa, na mocy której ubezpieczony w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa zobowiązuje się za wynagrodzeniem do wysłania lub odbioru przesyłki albo do dokonania innych usług związanych z jej przewozem;
- 49) **umowa ubezpieczenia** – umowa ubezpieczenia, do której zastosowanie mają OWU;
- 50) **wartości pieniężne** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (gotówka), czek, weksle i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę oraz złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne, perły, bursztyn, a także platyna i inne metale z grupy platynowców;
- 51) **wojna** – zorganizowany konflikt zbrojny między państwami, narodami lub grupami etnicznymi i społecznymi oraz działaniami tzw. hybrydowe (bez formalnego wypowiedzenia wojny);
- 52) **wypadek środka transportu** – zderzenie środka transportu z innym pojazdem, osobami, zwierzętami, przedmiotami pochodzącymi z zewnątrz środka transportu, jego wyrzucenie lub spadnięcie;
- 53) **wypadek ubezpieczeniowy** – zdarzenie, w wyniku którego wyrządzona zostaje szkoda.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ PRZEWOŹNIKA DROGOWEGO

W RUCHU KRAJOWYM LUB MIĘDZYNARODOWYM

§ 5

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna przewoźnika w ruchu krajowym lub międzynarodowym za szkody powstałe w wyniku wypadków ubezpieczeniowych, które zasły w okresie ubezpieczenia na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu drogowego towarów.

2. PZU udziela ochrony ubezpieczeniowej w granicach odpowiedzialności ustawowej ubezpieczonego, określonej w Prawie przewozowym lub Konwencji CMR, z zastrzeżeniem postanowień OWU.
 3. Zakresem ubezpieczenia objęte są wyłącznie szkody spowodowane w transporcie wykonywanym przez ubezpieczonego lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność na podstawie listów przewozowych lub listów przewozowych CMR wystawionych na ubezpieczonego zgodnie z Prawem przewozowym lub Konwencją CMR.
 4. W przypadku, kiedy transport realizowany jest bezpośrednio przez ubezpieczonego, ubezpieczeniem objęte są wyłącznie szkody powstałe podczas transportu wykonywanego za pomocą zgłoszonych do PZU pojazdów mechanicznych stanowiących własność bądź będących w posiadaniu ubezpieczonego na podstawie innego tytułu prawnego (np. w ramach leasingu, użyczenia lub innego rodzaju umów) w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia oraz za pomocą środków transportu przyjętych w posiadanie po zawarciu umowy ubezpieczenia.
 5. Ochroną ubezpieczeniową objęte są także szkody wyrządzone przez pracownika ubezpieczonego przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych na rzecz ubezpieczonego oraz szkody wyrządzone przez podwykonawcę, gdy ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa ponosi za niego odpowiedzialność jak za działanie własne.
 6. W przypadku wypłaty odszkodowania z tytułu szkód wyrządzonych przez pracownika ubezpieczonego przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych na rzecz ubezpieczonego PZU rezygnuje z prawa do dochodzenia roszczenia, które przysługiwałoby ubezpieczonemu wobec tego pracownika z tytułu wyrządzonej szkody (rezygnacja z prawa do regresu).
 7. W przypadku wypłaty odszkodowania z tytułu szkód wyrządzonych przez podwykonawcę, gdy ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa ponosi za niego odpowiedzialność jak za działanie własne, PZU zachowuje prawo do dochodzenia zwrotu wypłaconego odszkodowania od podwykonawcy (prawo do regresu).
 8. W przypadku wystąpienia szkody zastosowanie ma franszyza redukcyjna wynosząca równowartość w złotych kwoty 200 euro, chyba że w umowie ubezpieczenia ustalono franszyzę redukcyjną w innej wysokości. Równowartość w złotych franszyzy redukcyjnej ustala się przy zastosowaniu kursu średniego NBP z dnia powstania szkody. Franszyza ma zastosowanie do każdej szkody.
- § 6**
1. Z zastrzeżeniem § 9 zakresem ubezpieczenia OC przewoźnika w ruchu krajowym objęta jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody finansowe:
 - 1) z tytułu opóźnienia w przewozie, o którym mowa w art. 65 ust. 1. Prawa przewozowego,
 - 2) polegające na zwrocie przewoźnego i innych kosztów, o których mowa w art. 82 Prawa przewozowego, do kwoty nie większej niż 10 000 zł,
 - 3) powstałe w wyniku nieterminowego podstawienia środków transportu pod załadunek, przez co rozumie się opóźnienie podstawienia środka transportu pod załadunek od ustalonej godziny w liście przewozowym o co najmniej 2 godziny i nie dłużej niż 8 godzin, do kwoty w wysokości podwójnego frachtu, nie więcej niż 10 000 zł,
 2. Z zastrzeżeniem § 9 zakresem ubezpieczenia OC przewoźnika w ruchu krajowym objęta jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody rzeczowe powstałe w towarze od przyjęcia go do przewozu, aż do wydania odbiorcy, w szczególności:
 - 1) wyrządzone przez osoby trzecie, które nielegalnie przedostały się do przestrzeni ładunkowej,
 - 2) wynikające z braku ważnych uprawnień kierowcy lub świadectwa kwalifikacji, jeżeli nie minęło 30 dni od daty ich wygaśnięcia w dniu wypadku ubezpieczeniowego i brak ważnych uprawnień lub świadectwa kwalifikacji nie wynika z decyzji administracyjnej,
 - 3) wynikające z braku ważnych badań technicznych pojazdu (z wyjątkiem sytuacji, gdy pojazd był niesprawny technicznie w momencie rozpoczęcia przewozu), jeżeli nie minęło 30 dni od daty wygaśnięcia ważności tych badań w dniu wypadku ubezpieczeniowego,
 - 4) wyrządzone przez podwykonawców, gdy ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa ponosi za nich odpowiedzialność jak za działanie własne – z zachowaniem prawa do regresu,
 - 5) będące skutkiem niewykonania lub nienależytego wykonania polecenia zmiany umowy przewozu, o którym mowa w art. 70 Prawa przewozowego,
 - 6) powstałe wskutek utraty lub niewłaściwego użycia dokumentów wymienionych w liście przewoźnikowi, o których mowa w art. 71 Prawa przewozowego,
 - 7) powstałe na skutek uszkodzenia przez osoby trzecie lub na skutek awarii urządzeń służących do zachowania wymaganej temperatury, pod warunkiem, że urządzenia były konserwowane i posiadały wymagane przeglądy.
 3. Z zastrzeżeniem § 9 zakresem ubezpieczenia OC przewoźnika w ruchu krajowym objęta jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody finansowe powstałe w związku z przedostaniem się niebezpiecznych substancji do powietrza, wody lub gruntu (szkody w środowisku) oraz o koszty związane z usunięciem, oczyszczeniem i utylizacją jakichkolwiek zanieczyszczeń, a także koszty poniesione przez osoby trzecie w celu usunięcia i oczyszczenia z powietrza, wody lub gruntu substancji niebezpiecznej oraz jej utylizacji (bez kosztów badania, monitorowania i kontroli zanieczyszczenia środowiska) pod warunkiem łącznego spełnienia następujących okoliczności:
 - 1) przyczyna przedostania się substancji niebezpiecznej była nagła, przypadkowa, niezamierzona oraz niemożliwa do przewidzenia przez ubezpieczonego,
 - 2) początek procesu przedostania się niebezpiecznych substancji nastąpił w następstwie wykonywania transportu w ruchu krajowym,
 - 3) przyczyna procesu przedostania się niebezpiecznych substancji została stwierdzona protokołem służby ochrony środowiska, policji lub straży pożarnej lub innego organu powołanego przepisami prawa do likwidacji tego typu szkód.,
 - 4) przewoźnik w ruchu krajowym ponosi odpowiedzialność na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 r.,
 - 5) szkoda nie jest objęta odpowiedzialnością cywilną na podstawie przepisów prawa dotyczących ubezpieczeń obowiązkowych.
 4. Odpowiedzialność, o której mowa w ust. 3, ograniczona jest do limitu sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia, ale nie więcej niż 100 000 zł.
- § 7**
1. Z zastrzeżeniem § 9 zakresem ubezpieczenia OC przewoźnika w ruchu międzynarodowym objęta jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody finansowe:
 - 1) z tytułu opóźnienia w przewozie, o którym mowa w art. 19 Konwencji CMR,

- 2) powstałe w wyniku wydania przesyłki bez dokonania pobrania od odbiorcy zaliczenia, o którym mowa w art. 21 Konwencji CMR, a które przewoźnik w myśl zawartej umowy przewozu powinien pobrać,
 - 3) powstałe w wyniku zaniechania przez ubezpieczonego zamieszczenia w liście przewozowym CMR oświadczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. k Konwencji CMR (klauzula Paramount), w związku z art. 7 ust. 3 Konwencji CMR, z zastrzeżeniem odpowiedzialności PZU zgodnie z Konwencją CMR,
 - 4) polegającej na zwrocie cła i innych wydatków poniesionych w związku z przewozem, przysługujących na podstawie art. 23 ust. 4 Konwencji CMR – do kwoty nie większej niż 10 000 zł,
 - 5) powstałe w wyniku nieterminowego podstawienia środków transportu pod załadunek, przez co rozumie się opóźnienie podstawienia środka transportu pod załadunek od ustalonej godziny w liście przewozowym o co najmniej 2 godziny i nie dłużej niż 8 godzin, do kwoty w wysokości podwójnego frachtu, nie więcej niż 10 000.
- 2. Z zastrzeżeniem § 9 zakresem ubezpieczenia OC przewoźnika w ruchu międzynarodowym objęta jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody rzeczowe powstałe w towarze od przyjęcia go do przewozu, aż do wydania odbiorcy, w szczególności:**
- 1) wyrządzone przez osoby trzecie, które nielegalnie przedostały się do przestrzeni ładunkowej,
 - 2) wynikające z braku ważnych uprawnień kierowcy lub świadectwa kwalifikacji, jeżeli nie minęło 30 dni od daty ich wygaśnięcia w dniu wypadku ubezpieczeniowego i brak ważnych uprawnień lub świadectwa kwalifikacji nie wynika z decyzji administracyjnej,
 - 3) wynikające z braku ważnych badań technicznych pojazdu (z wyjątkiem sytuacji, gdy pojazd był niesprawny technicznie w momencie rozpoczęcia przewozu), jeżeli nie minęło 30 dni od daty wygaśnięcia ważności tych badań w dniu wypadku ubezpieczeniowego,
 - 4) wyrządzone przez podwykonawców, gdy ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa ponosi za nich odpowiedzialność jak za działanie własne – z zachowaniem prawa do regresu,
 - 5) będące skutkiem niewykonania lub nienależytego wykonania polecenia zmiany umowy przewozu, o którym mowa art. 12 CMR,
 - 6) powstałe wskutek utraty lub niewłaściwego użycia dokumentów wymienionych w liście przewozowym i dołączonych do niego lub wręczonych przewoźnikowi, o którym mowa w art. 11 ust. 3 Konwencji CMR,
 - 7) powstałe na skutek uszkodzenia przez osoby trzecie lub na skutek awarii urządzeń służących do zachowania wymaganej temperatury, pod warunkiem że urządzenia były konserwowane i posiadały wymagane przeglądy,
 - 8) szkody powstałe na skutek nierozsądnego wyboru osób trzecich, o których mowa w art. 16 ust 2 CMR – nie więcej niż do górnej granicy określonej w art. 23 i 25 Konwencji CMR.
- 3. Z zastrzeżeniem § 9 zakresem ubezpieczenia OC przewoźnika w ruchu międzynarodowym objęta jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody finansowe powstałe w związku z przedostaniem się niebezpiecznych substancji do powietrza, wody lub gruntu (szkody w środowisku) oraz o koszty związane z usunięciem, oczyszczeniem i utylizacją jakichkolwiek zanieczyszczeń, a także koszty poniesione przez osoby trzecie w celu usunięcia i oczyszczenia z powietrza, wody lub gruntu substancji niebezpiecznej oraz jej utylizacji (bez kosztów badania, monitorowania i kontroli zanieczyszczenia środowiska), pod warunkiem łącznego spełnienia następujących okoliczności:**
- 1) przyczyna przedostania się substancji niebezpiecznej była nagła, przypadkowa, niezamierzona oraz niemożliwa do przewidzenia przez ubezpieczonego,
 - 2) początek procesu przedostania się niebezpiecznych substancji nastąpi w następstwie wykonywania transportu w ruchu międzynarodowym,
 - 3) przyczyna procesu przedostania się niebezpiecznych substancji została stwierdzona protokołem służby ochrony środowiska, policji lub straży pożarnej lub innego organu powołanego przepisami prawa do likwidacji tego typu szkód,
 - 4) przewoźnik w ruchu międzynarodowym ponosi odpowiedzialność na podstawie prawa dotyczącego ochrony środowiska obowiązującego w kraju, w którym wystąpiła szkoda,
 - 5) szkoda nie jest objęta odpowiedzialnością cywilną na podstawie przepisów prawa dotyczących ubezpieczeń obowiązkowych.
- 4. Odpowiedzialność, o której mowa w ust.3 ograniczona jest do limitu sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia, ale nie więcej niż 100 000 zł.**

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ SPEDYTORA (OC SPEDYTORA)

§ 8

- 1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody wyrządzone osobie trzeciej w związku z wykonywaniem przez ubezpieczonego działalności zawodowej spedytora będące następstwem:**
 - a. czynu niedozwolonego w granicach odpowiedzialności ustawowej (OC deliktowa) lub
 - b. niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (OC kontraktowa).
- 2. Ochrona obejmuje szkody powstałe w okresie ubezpieczenia na terytorium całego świata.**
- 3. Ochroną ubezpieczeniową objęte są także szkody wyrządzone w wyniku rażącego niedbalstwa.**
- 4. Zakresem ochrony objęta jest odpowiedzialność cywilna z tytułu wykonywania następujących czynności spedycyjnych:**
 - 1) opracowywania instrukcji wysyłkowych,
 - 2) wydawania instrukcji wysyłkowych przewoźnikowi,
 - 3) doradztwa w zakresie warunków przewozu, wyboru środka transportu, trasy przewozu,
 - 4) organizacji transportu,
 - 5) zawierania umów o przewóz i przygotowywania dokumentów związanych z przewozem przesyłek,
 - 6) przygotowywania przesyłki do przewozu, w tym pakowania, przepakowywania, konfekcjonowania i konsolidacji przesyłek,
 - 7) kontroli ilościowej i wagowej przesyłek,
 - 8) znakowania przesyłek,
 - 9) załadunku, przeładunku i wyładunku przesyłek,
 - 10) składowania przesyłek, z wyłączeniem składu celnego lub magazynu celnego, zgodnie z obowiązującymi dla danego towaru przepisami, normami oraz zwyczajami, przed rozpoczęciem przewozu, w trakcie przewozu oraz po zakończeniu przewozu przez okres nie dłuższy niż 60 dni dla każdego z rodzajów składowania,
 - 11) innych czynności spedycyjnych uzgodnionych z PZU.
- 5. Ochroną ubezpieczeniową objęte są także szkody wyrządzone przez pracownika ubezpieczonego przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych na rzecz ubezpieczonego oraz**

szkody wyrządzone przez podwykonawcę, gdy ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa ponosi za niego odpowiedzialność jak za działanie własne.

6. W przypadku wypłaty odszkodowania z tytułu szkód wyrządzonych przez pracownika ubezpieczonego przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych na rzecz ubezpieczonego PZU rezygnuje z prawa do dochodzenia roszczenia, które przysługiwało ubezpieczonemu wobec tego pracownika z tytułu wyrządzonej szkody (rezygnacja z prawa do regresu).
7. W przypadku wypłaty odszkodowania z tytułu szkód wyrządzonych przez podwykonawcę, gdy ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa ponosi za niego odpowiedzialność jak za działanie własne, PZU zachowuje prawo do dochodzenia zwrotu wypłaconego odszkodowania od podwykonawcy (prawo do regresu).
8. W przypadku wystąpienia szkody zastosowanie ma franszyza redukcyjna określona w umowie ubezpieczenia.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 9

1. PZU we wszystkich umowach, o których mowa w § 1 ust. 2, nie odpowiada za szkody:

- 1) powstałe wskutek winy umyślnej ubezpieczonego, pracownika lub podwykonawcy,
- 2) powstałe w sytuacji, gdy ubezpieczony, pracownik lub podwykonawca nie posiadał wymaganych przepisami prawa odpowiednich uprawnień do wykonywania określonego rodzaju działalności lub czynności, z zastrzeżeniem § 6 ust. 2 pkt 2 i § 7 ust. 2 pkt 2;
- 3) powstałe na skutek działania ubezpieczonego, pracownika lub podwykonawcy będącego w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi lub po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, o ile nie umówiono się inaczej;
- 4) powstałe w przesyłkach pocztowych, kurierskich lub mieniu przesiedlenia;
- 5) powstałe na skutek użycia pojazdów w ruchu międzynarodowym nie posiadających świadectwa ATP do przewożenia towarów szybko psujących się w szczególności artykułów żywnościowych;
- 6) powstałe wskutek działań wojennych, wojny, stanu wyjątkowego, sabotażu, lokautu;
- 7) powstałe wskutek rozruchów, strajków, aktów terrorystycznych oraz działania substancji radioaktywnych;
- 8) wyrządzone osobom bliskim ubezpieczonego będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą w zakresie przewozu towarów w transporcie drogowym lub świadczącej usługi spedycji;
- 9) wynikłe z umownego rozszerzenia odpowiedzialności cywilnej w stosunku do zakresu wynikającego z przepisów prawa właściwego dla zobowiązania, z którego wynika odpowiedzialność ubezpieczonego;
- 10) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego lub skażenia radioaktywnego;
- 11) wyrządzone przez wirusy lub programy zakłócające prace programu komputerowego, komputera, systemu komputerowego, sieci niezależnie od przyczyny ich pojawienia

się, w tym związane z Internetem lub z korzystaniem z Internetu;

- 12) wynikające z nieuprawnionego dostępu do systemów komputerowych dokonanego przez osoby trzecie (np. ataki hackerów, ataki typu denial of service).
2. Ponadto z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są straty, szkody, odpowiedzialność, roszczenia, koszty lub wydatki, niezależnie od ich charakteru (szkody), spowodowane przez chorobę zakaźną, lub wynikające z choroby zakaźnej lub związane z chorobą zakaźną, niezależnie od zajścia innych zdarzeń przyczyniających się jednocześnie lub w jakiegokolwiek innej kolejności do powstania tych szkód, chyba że są to zdarzenia objęte ochroną na podstawie umowy ubezpieczenia.
 3. Choroba zakaźna, o której mowa w ust. 2, oznacza każdą chorobę, która może zostać przeniesiona za pomocą dowolnej substancji lub czynnika z dowolnego organizmu na inny organizm, w przypadku gdy:
 - 1) substancją lub czynnikiem zawiera, ale nie wyłącznie, wirus, bakterię, pasożyta lub inny organizm lub jego odmianę niezależnie od tego, czy jest uważany za żywy czy też nie oraz
 - 2) metoda przenoszenia bezpośredniego lub pośredniego obejmuje między innymi przeniesienie drogą powietrzną, przeniesienie płynów ustrojowych, przeniesienie z lub na dowolną powierzchnię lub przedmiot, ciało stałe, płynne lub gazowe lub między organizmami oraz
 - 3) choroba, substancja lub środek mogą powodować lub grozić spowodowaniem szkody dla zdrowia ludzkiego lub dobroty ludzi albo mogą powodować lub grozić spowodowaniem szkody, pogorszenia, utraty wartości, zbywalności lub utraty możliwości korzystania z rzeczy.
 4. Ponadto PZU nie będzie zobowiązane do zapewnienia ochrony ubezpieczeniowej lub wypłaty jakichkolwiek środków lub udzielenia jakichkolwiek świadczeń w zakresie udzielanej ochrony ubezpieczeniowej, jeżeli zapewnienie takiej ochrony, zapłata lub udzielenie świadczenia może narazić PZU na jakiegokolwiek kary, sankcje lub restrykcje związane z nieprzebrnięciem sankcji handlowych, gospodarczych, ekonomicznych lub politycznych wprowadzonych na mocy rezolucji Narodów Zjednoczonych lub wynikających z norm prawnych i regulacji Rzeczypospolitej Polskiej, Unii Europejskiej, Stanów Zjednoczonych Ameryki lub Wielkiej Brytanii bądź jakichkolwiek innych sankcji wynikających z obowiązującego prawa, a także w zakresie, w jakim PZU zobowiązane jest do zastosowania wobec klienta, wypłacanych środków lub udzielanych świadczeń środków i sankcji przewidzianych w wyżej wymienionych sankcjach.
 5. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kar pieniężnych, kar umownych, grzywn sądowych i administracyjnych, zadatków, odszkodowań o charakterze karnym (exemplary damages, punitive damages), do zapłaty których jest zobowiązany ubezpieczony.
 6. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej przewoźnika w ruchu krajowym lub międzynarodowym, niezależnie od wyłączeń odpowiedzialności, o których mowa w ust. 1, 2, 3, 4, 5, PZU nie ponosi odpowiedzialności także za szkody powstałe:
 - 1) z przyczyn wyłączających odpowiedzialność przewoźnika określonych w Prawie przewozowym oraz w Konwencji CMR;
 - 2) wskutek lub podczas użycia środka transportu nieprzystosowanego do przewozu danego rodzaju towaru lub niesprawnego technicznie;
 - 3) w sytuacji, gdy przewóz realizowany był samochodami, które ze względu na swój ciężar lub wielkość wymagają

- szczególnych zezwoleń, a przewoźnik nie dysponował takimi zezwoleniami lub nie zastosował się do warunków w nich zawartych;
- 4) w związku i w następstwie świadczenia usług pomocy drogowej lub autoholowania;
 - 5) w związku i w następstwie świadczenia usług przeprowadzki;
 - 6) z tytułu przewozu dzieł sztuki i wartości pieniężnych.
- 7. W ubezpieczeniu OC spedytora, niezależnie od wyłączeń odpowiedzialności, o których mowa w ust. 1, 2, 3, 4, 5, PZU nie ponosi odpowiedzialności także za szkody:**
- 1) spowodowane opóźnieniem w dostarczeniu przesyłki;
 - 2) powstałe wskutek spedycji towarów niebezpiecznych, sklasyfikowanych w I, VII klasie listy ADR;
 - 3) powstałe na skutek spedycji żywych zwierząt;
 - 4) powstałe wskutek braku opakowania lub niewłaściwego opakowania przez nadawcę;
 - 5) powstałe wskutek wady ukrytej towaru lub jego właściwości naturalnych;
 - 6) polegające na brakach miary, wagi lub objętości w granicach obowiązujących norm;
 - 7) powstałe z przyczyn występujących po stronie nadawcy lub odbiorcy, za które ubezpieczony nie ponosi winy;
 - 8) związane ze zgłoszeniem przez ubezpieczonego przesyłki do ubezpieczenia lub odprawy celnej;
 - 9) związane ze składowaniem towarów w magazynach celnych;
 - 10) będące następstwem wyboru, treści, zawarcia, nie zawarcia lub kontynuacji jakiegokolwiek umowy ubezpieczenia na rachunek zlecającego;
 - 11) powstałe wskutek działania sił przyrody;
 - 12) spowodowane otrzymaniem przez ubezpieczonego zlecenia z niedokładnymi, niekompletnymi lub nieprawidłowymi danymi;
 - 13) powstałe w ramach umowy spedycji, która nie posiada formy pisemnej, z wyłączeniem oświadczeń woli złożonych w liście elektronicznym (e-mailu);
 - 14) powstałe w przewożonym towarze w czasie przewozu, za które odpowiedzialność ponosi przewoźnik;
 - 15) wynikające z naruszenia przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, zwalczania nieuczciwej konkurencji lub przepisów prawa antymonopolowego (m.in. Ustawa z 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i ustawa z 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta);
 - 16) wyrażone przez ubezpieczonego innemu ubezpieczonemu objętemu tą samą umową ubezpieczenia lub wyrażone przez ubezpieczonego ubezpieczającemu;
 - 17) wynikające z niedotrzymania terminów;
 - 18) wynikające z przekroczenia ustalonych kosztorysów;
 - 19) związane z poleceniami, wskazówkami lub poradami udzielonymi podmiotom powiązanym kapitałowo zgodnie z Kodeksem spółek handlowych;
 - 20) powstałe z tytułu odstąpienia od umowy, roszczeń o zwrot kosztów poniesionych na poczet lub w celu wykonania umowy.
- 8. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje czynności spedytora jako agenta celnego.**
- 9. O ile zakres ochrony ubezpieczeniowej przewoźnika w ruchu krajowym lub międzynarodowym nie został rozszerzony przez wyłączenie odpowiednich klauzul określonych w załączniku do OWU i po opłaceniu dodatkowej składki, PZU nie odpowiada za:**
- 1) szkody powstałe z tytułu przewozu towarów niebezpiecznych,
 - 2) szkody powstałe z tytułu przewozu żywych zwierząt,
 - 3) szkody powstałe z tytułu przewozu leków,
 - 4) szkody powstałe w następstwie rozboju,
 - 5) utratę, uszkodzenie lub ubytek w paletach, platformach, kontenerach i wszelkiego rodzaju innych opakowaniach zabezpieczających towar na czas przewozu, o ile służą one do wielokrotnego użytku,
 - 6) koszty usunięcia pozostałości po szkodzie, w tym koszty utylizacji uszkodzonego towaru,
 - 7) szkody powstałe podczas transportu pojazdów nowych, używanych lub uszkodzonych,
 - 8) szkody powstałe podczas postoju środka transportu poza parkingami strzeżonymi z wyjątkiem sytuacji, gdy postój środka transportu wynika z:
 - a) wypadku lub awarii środka transportu uniemożliwiających bezpieczne i zgodne z przepisami kontynuowanie jazdy,
 - b) konieczności udzielenia pomocy ofiarom wypadków drogowych,
 - c) dokonywania formalności celnych lub związanych z przejazdem drogą płatną,
 - d) nagłego zachorowania kierowcy, w przypadku gdy nie ma możliwości kontynuowania jazdy,
 - e) kontroli drogowej przez uprawnione władze,
 - f) nakazu postoju przez uprawnione władze;
 - 9) koszty podniesienia lub wyciągnięcia środka transportu, który uległ wypadkowi, oraz koszty opłat parkingowych,
 - 10) szkody powstałe na terytorium Rosji, Ukrainy, Białorusi, Kazachstanu, Mołdawii, Turcji, a także powstałe poza terytorium państw europejskich,
 - 11) podczas transportu ładunków ponadgabarytowych/ponadnormatywnych,
 - 12) w związku z wykonywaniem czynności załadunku lub rozładunku lub nieprawidłowego zabezpieczenia towaru, chyba że wykonanie tych czynności wynika z zawartej umowy przewozu i znajduje potwierdzenie w liście przewozowym,
 - 13) wskutek rażącego niedbalstwa ubezpieczonego, pracownika lub podwykonawcy, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.
- 10. W drodze negocjacji i indywidualnych postanowień Ubezpieczającego z PZU ochrona przewoźnika w ruchu krajowym lub przewoźnika w ruchu międzynarodowym może zostać po opłaceniu dodatkowej składki rozszerzona o warunki dotyczące:**
- 1) ubezpieczenia specjalnego interesu w dostawie (art. 26 CMR),
 - 2) wypadku z winy osoby trzeciej w ruchu krajowym,
 - 3) wypadku z winy osoby trzeciej w ruchu międzynarodowym,
 - 4) parkowania środka transportu na parkingach (MOPY) dla towarów podwyższonego ryzyka,
 - 5) zwrotu przewoźnego i innych kosztów w ruchu krajowym (art. 82 Prawa przewozowego) ponad limit określony w § 6 ust.1 pkt 2 (przedmiot ubezpieczenia),
 - 6) zwrotu przewoźnego, cła i innych wydatków (art. 23.4 Konwencji CMR) ponad limit określony w § 7.ust.1 pkt 4 (przedmiot ubezpieczenia),
 - 7) szkód wyrządzonych przez osoby będące w stanie nietrzeźwości,
 - 8) wydania ładunku osobie nieuprawnionej,
 - 9) niewystawiania listu przewozowego na przewoźnika,
 - 10) rozszerzenia ochrony o odpowiedzialność cywilną przewoźnika umownego,
 - 11) szkód powstałych w wyniku rażącego niedbalstwa,
 - 12) zniesienia prawa do regresu,

- 13) dodatkowej odpowiedzialności w zakresie wartości towaru (art. 24 Konwencji CMR),
 - 14) kabotażu na terenie Niemiec (środki transportu powyżej 3,5 tony),
 - 15) kabotażu na terenie UE oraz Wielkiej Brytanii, z wyłączeniem Niemiec (środki transportu powyżej 2,5 tony),
 - 16) kabotażu pojazdów do 3,5 t na terenie Niemiec,
 - 17) kabotażu pojazdów do 2,5 t na terenie UE, Wielkiej Brytanii oraz Norwegii, z wyłączeniem Niemiec (środki transportu do 2,5 tony),
 - 18) przeladunku towarów.
10. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje konfiskaty towaru oraz należności pieniężnych takich jak: kary umowne, grzywny sądowe i administracyjne, do zapłacenia których ubezpieczony lub osoba, za którą ponosi on odpowiedzialność, jest zobowiązana.

SUMA GWARANCYJNA

§ 10

1. Suma gwarancyjna w ubezpieczeniu odpowiedzialności przewoźnika w ruchu międzynarodowym lub krajowym określona w umowie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU w odniesieniu do:
 - 1) jednego i wszystkich wypadków ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie ubezpieczenia albo
 - 2) każdego wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia;
 w zależności od przyjętej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.
2. W granicach sumy gwarancyjnej mogą być wyodrębnione limity kwotowe określające odpowiedzialność PZU za szkody z tytułu określonych ryzyk (limity odpowiedzialności).
3. W przypadku dodatkowych klauzul mogą zostać ustalone limity odpowiedzialności określone w umowie ubezpieczenia.
4. Limit określony w § 6 ust. 4 i § 7 ust. 4 (szkody w środowisku) ustalony jest na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia.
5. Każdorazowa wypłata odszkodowania lub kosztów wymienionych w ust. 8 powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, ust. 4, ust. 6, lub limitu, o którym mowa w ust. 3, o wypłaconą kwotę.
6. W ubezpieczeniu OC spedytora określa się oddzielną sumę gwarancyjną w umowie ubezpieczenia, stanowiącą górną granicę odpowiedzialności PZU w odniesieniu do jednego i wszystkich wypadków ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie ubezpieczenia.
7. Za zgodą PZU ubezpieczający może uzupełnić sumę gwarancyjną, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 6, lub limity kwotowe, o których mowa w ust. 2 i ust. 3, opłacając dodatkową składkę.
8. W ramach sumy gwarancyjnej PZU zobowiązany jest do:
 - 1) zwrotu kosztów wynikłych z zastosowania środków podjętych w celu zapobieżenia szkodzi lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne, w szczególności kosztów związanych z koniecznością przeladunku towaru, jego przechowania lub przesortowania rozumianego jako oddzielenie uszkodzonej lub zniszczonej części ładunku od części ładunku, która nie uległa uszkodzeniu ani zniszczeniu,
 - 2) pokrycia uzasadnionych kosztów wynagrodzenia ekspertów powołanych, w uzgodnieniu z PZU, przez ubezpieczonego lub poszkodowanego w celu ustalenia okoliczności, przyczyn i rozmiaru szkody,

- 3) pokrycia kosztów obrony w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi, to jest:
 - a) niezbędnych kosztów sądowej obrony przed roszczeniem poszkodowanego lub uprawnionego w sporze prowadzonym w porozumieniu z PZU,
 - b) niezbędnych kosztów sądowej obrony w postępowaniu karnym, jeśli toczone się postępowanie ma związek z ustaleniem odpowiedzialności ubezpieczonego, jeżeli PZU zażądał powołania obrony lub wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów,
 - c) kosztów postępowań sądowych, w tym mediacji lub postępowania pojednawczego, oraz kosztów opłat administracyjnych, jeżeli PZU wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów,
- 4) kosztów związanych z koniecznością przeladunku towaru lub jego przechowywania przez okres nie dłuższy niż 30 dni od daty powstania szkody oraz innych uzasadnionych kosztów związanych innych z powstałą szkodą.
9. Równowartość w złotych sumy gwarancyjnej oraz limitów odpowiedzialności określonych w umowie ubezpieczenia lub OWU w walucie obcej ustala się przy zastosowaniu ostatniego opublikowanego kursu średniego NBP na dzień poprzedzający przygotowanie przez PZU oferty ubezpieczenia dla ubezpieczającego.

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA I CZAS JEJ TRWANIA

§ 11

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczającego zawierającego informacje niezbędne do dokonania indywidualnej oceny ryzyka i określenia należnej składki.
2. Wniosek powinien zawierać w szczególności:
 - 1) imię, nazwisko i adres zamieszkania lub nazwę firmy i adres siedziby ubezpieczającego oraz ubezpieczonego,
 - 2) datę otrzymania licencji lub zezwolenia na wykonywanie przewozów międzynarodowych, krajowych,
 - 3) w przypadku przewoźnika w ruchu krajowym lub międzynarodowym – wartość obrotu rozumianego jako planowana wartość przychodów z tytułu opłat przewozowych w okresie ubezpieczenia (należy podać wartość obrotu z podziałem procentowym generowanym przez podwykonawców),
 - 4) rodzaj przewożonych towarów,
 - 5) zakres ubezpieczenia,
 - 6) okres ubezpieczenia,
 - 7) sumę gwarancyjną,
 - 8) liczbę posiadanych pojazdów mechanicznych wykorzystywanych do działalności przewozowej, z podaniem ich numerów rejestracyjnych,
 - 9) przyczyny, liczbę oraz wielkość roszczeń i szkód związanych z działalnością transportową lub spedycyjną w okresie co najmniej ostatnich 3 lat.
3. Jeżeli wniosek nie zawiera danych, o których mowa w ust. 2, albo innych istotnych informacji niezbędnych do oceny ryzyka, ubezpieczający zobowiązany jest na wezwanie PZU odpowiednio go uzupełnić.
4. Warunkiem zawarcia umowy direct jest:
 - 1) uprzednie zapoznanie się z regulaminem i OWU oraz ich zaakceptowanie przez ubezpieczającego,
 - 2) uprzednie potwierdzenie przez PZU przyjęcia wypełnionego wniosku ubezpieczającego, o którym mowa w ust. 2,
 - 3) zapłata składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty w terminie ustalonym w umowie ubezpieczenia.

5. Zawarcie umowy direct lub umowy na odległość następuje z chwilą zapłaty składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty w terminie ustalonym w umowie ubezpieczenia.
6. Zawarcie umowy ubezpieczenia PZU potwierdza dokumentem ubezpieczenia.

§ 12

1. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek ubezpieczonego). Obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej ciąży na ubezpieczającym. Dokument ubezpieczenia otrzymuje ubezpieczający.
2. Zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU, PZU może podnieść również przeciwko ubezpieczonemu.
3. Ubezpieczony może żądać, by PZU udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim te postanowienia dotyczą praw i obowiązków ubezpieczonego.

§ 13

1. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości PZU wszystkie znane sobie okoliczności, o które PZU zapytywał w formularzu oferty (wniosku) albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązkiem ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez PZU umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia ubezpieczający zobowiązany jest zgłaszać zmiany okoliczności wymienionych w ustępie poprzedzającym. Ubezpieczający obowiązany jest zawiadamiać PZU o tych zmianach niezwłocznie, najpóźniej w ciągu 14 dni od otrzymania o nich wiadomości.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ustępach poprzedzających spoczywają zarówno na ubezpieczającym, jak i na ubezpieczonym, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
4. PZU nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępów poprzedzających nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ustępów poprzedzających doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek ubezpieczeniowy przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 14

1. W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej przy jednoczesnej obecności obu stron tej umowy, jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność PZU rozpoczyna się od dnia następującego po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zaplaceniu składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Jeżeli w umowie ubezpieczenia określono termin zapłaty składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty przypadający na dzień, w którym rozpoczyna się określony w tej umowie okres ubezpieczenia, albo na dzień przypadający po tym dniu, odpowiedzialność PZU rozpoczyna się w dniu określonym w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia.
3. Jeżeli w umowie ubezpieczenia określono termin zapłaty składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty przypadający

przed dniem, w którym rozpoczyna się określony w tej umowie okres ubezpieczenia, a składka ubezpieczeniowa lub jej pierwsza rata nie została zapłacona najpóźniej w dniu poprzedzającym pierwszy dzień okresu ubezpieczenia, odpowiedzialność PZU rozpoczyna się nie wcześniej niż od dnia następnego po zaplaceniu składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty.

4. W umowie direct oraz w umowie na odległość odpowiedzialność PZU rozpoczyna się w dniu określonym w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 15

1. Składkę ubezpieczeniową (składka) ustala się według taryfy obowiązującej w dniu przygotowania przez PZU oferty ubezpieczenia dla ubezpieczającego. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PZU.
2. Składka ubezpieczeniowa uzależniona jest od:
 - 1) wysokości sumy gwarancyjnej,
 - 2) okresu ubezpieczenia,
 - 3) zakresu ubezpieczenia,
 - 4) obrotu,
 - 5) rodzaju przewożonych towarów,
 - 6) indywidualnej oceny ryzyka,
 - 7) liczby posiadanych pojazdów mechanicznych zgłoszonych we wniosku.
3. Składkę opłaca się jednorazowo przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, chyba że w dokumencie ubezpieczenia określono inny tryb i terminy. Zapłata składki następuje w formie gotówkowej lub w porozumieniu z PZU w formie bezgotówkowej.
4. Jeżeli zapłata składki albo raty składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego albo przekazu pocztowego, za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku PZU pełną wymagalną kwotą składki albo raty składki określonej w umowie ubezpieczenia.
5. Na wniosek ubezpieczającego składka za roczny okres ubezpieczenia za zgodą PZU może być opłacona w ratach. Terminy opłat kolejnych rat składki określa się w dokumencie ubezpieczenia.
6. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony podał do wiadomości PZU nieprawdziwe dane mające wpływ na wysokość składki, ubezpieczający zobowiązany jest do dopłaty składki wynikającej z różnicy pomiędzy składką, jaka należałaby się PZU, gdyby podano dane prawdziwe, a składką przyjętą w umowie ubezpieczenia. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego roszczenie PZU o dopłatę różnicy składki staje się natychmiast wymagalne i płatne najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania.
7. Jeżeli odszkodowanie lub suma tego odszkodowania i odszkodowań dotąd wypłaconych powoduje wyczerpanie sumy ubezpieczenia w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego to raty składki, których termin płatności przypada po dniu wypłaty odszkodowania, stają się natychmiast wymagalne i płatne w dniu wypłaty odszkodowania.
8. Składka nie podlega indeksacji.

§ 16

W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiadając zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga

strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, składając oświadczenie w tym zakresie.

ROZWIĄZANIE UMOWY I USTANIE ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU. ZWROT SKŁADKI

§ 17

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:

- 1) z upływem okresu ubezpieczenia określonego w dokumencie ubezpieczenia,
- 2) z dniem wyczerpania sumy gwarancyjnej,
- 3) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia,
- 4) z dniem doręczenia ubezpieczającemu oświadczenia PZU o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy PZU ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie,
- 5) z upływem 7 dni od dnia otrzymania przez ubezpieczającego wezwania do zapłaty kolejnej raty składki wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności,
- 6) z dniem doręczenia oświadczenia drugiej stronie o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, o którym mowa w § 16,
- 7) z dniem doręczenia ubezpieczonemu decyzji o zakazie lub zawieszeniu prawa do wykonywania działalności.

§ 18

Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy, składając oświadczenie w tym zakresie. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy PZU nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zaplacenienia składki za okres, w jakim PZU udzielał ochrony ubezpieczeniowej.

§ 19

W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa, ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

§ 20

Ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia PZU o każdej zmianie dotyczącej zakresu prowadzonej działalności w zakresie drogowego przewozu towarów lub przez ubezpieczonego.

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO LUB UBEZPIECZONEGO

§ 21

1. Przy przyjęciu towaru do przewozu ubezpieczony zobowiązany jest do sprawdzenia z listem przewozowym lub listem przewozowym CMR danych dotyczących ilości lub wagi towaru, jego cech i numerów identyfikacyjnych, a także widocznego stanu towaru i jego opakowania. W przypadku

stwierdzenia nieprawidłowości ubezpieczony zobowiązany jest wnieść swoje uwagi do listu przewozowego lub listu przewozowego CMR.

2. Jeżeli ubezpieczony nie ma możliwości sprawdzenia danych z listu przewozowego lub listu przewozowego CMR, a ma zastrzeżenia do stanu przyjmowanej do przewozu przesyłki, zobowiązany jest wpisać je wraz z uzasadnieniem do listu przewozowego lub listu przewozowego CMR.
3. W przypadku niezamieszczenia przez ubezpieczonego w liście przewozowym lub liście przewozowym CMR zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1 i 2, uważa się, że towar był we właściwym stanie w chwili przyjęcia go do przewozu.

§ 22

1. Na czas postoju środka transportu ubezpieczony zobowiązany jest ze należytą starannością zabezpieczyć środek transportu wraz z towarem oraz pozostawić środek transportu na parkingu strzeżonym, z zastrzeżeniem § 9 ust. 9 pkt 8.
2. W przypadku opuszczenia środka transportu przez kierowcę ma on obowiązek wyjąć kluczyk ze stacyjki, zamknąć zamki i zabezpieczyć otwory mogące umożliwić dostęp do towaru lub pojazdu, a także uruchomić istniejące urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą oraz zabrać ze sobą dokumenty dotyczące przewozu i dokumenty środka transportu.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 2, PZU może odmówić odszkodowania lub odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do powstania szkody.
4. Zapis ust. 3 nie ma zastosowania w stosunku do odpowiedzialności spedytora, jeśli do naruszenia obowiązków doszło w wyniku rażącego niedbalstwa.

§ 23

1. W przypadku gdy przewożone towary wymagają zachowania kontrolowanej temperatury podczas przewozu, Ubezpieczony ma obowiązki:
 - 1) sprawdzić w dokumentacji przewozowej czy określono temperaturę przewozu i rodzaj środka transportu,
 - 2) użyć środka transportu wyposażonego w sprawny technicznie agregat chłodniczy i termograf umożliwiający dokonanie wydruku temperatury,
 - 3) nie wyłączać silnika środka transportu na postojach, w przypadku gdy praca agregatu chłodniczego jest zależna od pracy silnika,
 - 4) podłączyć agregat chłodniczy do zewnętrznego źródła zasilania w trakcie postojów, gdy wymaga tego praca agregatu.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1, PZU może odmówić odszkodowania lub odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do powstania szkody.
3. Zapis ust. 2 nie ma zastosowania w stosunku do odpowiedzialności spedytora, jeśli do naruszenia obowiązków doszło w wyniku rażącego niedbalstwa.

§ 24

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego ubezpieczający lub ubezpieczony będący przewoźnikiem drogowym ruchu krajowym lub międzynarodowym zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
2. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, PZU jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

§ 25

1. Ubezpieczający ma obowiązek zawiadomienia PZU o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym w terminie 7 dni od dnia, w którym dowiedział się o wypadku bądź okolicznościach, w następstwie których z tytułu umowy przewozu mogą być zgłoszone roszczenia.
2. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązek, o którym mowa w ust. 1, ciąży także na ubezpieczonym, chyba że ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy na jego rachunek.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązków, o którym mowa w ust. 1, PZU może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego.
4. Skutki braku zawiadomienia PZU o wypadku ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli PZU w terminie, o którym mowa w ust. 1, otrzymało wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

§ 26

1. O wypadku ubezpieczeniowym, w następstwie którego z tytułu umowy przewozu lub spedycji mogą być zgłoszone roszczenia, ubezpieczający lub ubezpieczony winien niezwłocznie powiadomić PZU w celu ustalenia przyczyn szkody i jej rozmiaru, a w przypadku wystąpienia szkody w okolicznościach uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić również Policję.
2. W przypadku szkody w towarze powstałej poza granicami RP, jeżeli według oceny ubezpieczonego wartość powstałej szkody w dniu jej powstania nie przekroczy kwoty stanowiącej równowartość 2 000 euro, ubezpieczony wraz z odbiorcą mogą sami sporządzić protokół dotyczący okoliczności, przyczyn oraz rozmiaru szkody.
3. Po zawiadomieniu o wypadku ubezpieczeniowym dotyczącym ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika w ruchu krajowym lub międzynarodowym ubezpieczający lub ubezpieczony winien dostarczyć niezwłocznie PZU następujące odpowiednio dokumenty:
 - 1) list przewozowy, list przewozowy CMR oraz zlecenie przewozowe lub umowę o stałej współpracy w zakresie świadczenia usług przewozowych,
 - 2) fakturę i specyfikację przewożonego towaru,
 - 3) protokół sporządzony wspólnie z odbiorcą lub nadawcą dotyczący okoliczności, przyczyn i rozmiaru szkody, o ile został sporządzony,
 - 4) roszczenie poszkodowanego wraz z kalkulacją wysokości szkody i dokumentami, na podstawie których kalkulacja została sporządzona,
 - 5) oświadczenie kierowcy dotyczące okoliczności, przyczyn i rozmiaru szkody; w przypadku szkód polegających na kradzieży towaru niezbędne jest również dostarczenie szkicu sytuacyjnego miejsca, w którym zaparkowany był środek transportu w momencie dokonania kradzieży, notatkę Policji lub Straży Pożarnej, o ile były obecne na miejscu zdarzenia,
 - 7) prawo jazdy kierowcy, zaświadczenie o kwalifikacjach kierowcy wystawione przez pracodawcę, dowody rejestracyjne środków transportu, którymi realizowany był transport,
 - 8) zapis tachografu, a także zapis termografu w przypadku realizowania przewozu przy użyciu środka transportu izolowanego termicznie,
 - 9) oświadczenie ubezpieczonego informujące o tym, czy ubezpieczony w okresie trwania odpowiedzialności

PZU wynikającej z umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU zawarł lub zostało zawarte na jego rzecz dodatkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przewoźnika w ruchu międzynarodowym lub krajowym w innym zakładzie ubezpieczeń,

- 10) oświadczenie właściciela ładunku informujące o tym, czy w czasie trwania niniejszej umowy ubezpieczenia zostało zawarte ubezpieczenie ładunku w innym lub innych zakładach ubezpieczeń.
4. Na wniosek PZU ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest udostępnić także inne dokumenty, jeśli okaże się to niezbędne do ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania.
5. Ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest do pomocy aktywnej współpracy z PZU w celu wyjaśnienia wszelkich okoliczności, przyczyn powstania szkody oraz ustalenia jej rozmiaru, jak również w celu zabezpieczenia ewentualnych roszczeń regresowych do sprawcy szkody.
6. W przypadku gdy poszkodowany wystąpi z roszczeniem bezpośrednio do ubezpieczonego, ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest zażądać od poszkodowanego, aby ten udokumentował zasadność i wysokość zgłoszonego roszczenia, w szczególności złożył faktury i rachunki źródłowe będące podstawą skalkulowania kwoty roszczenia.

§ 27

1. W razie wystąpienia przez poszkodowanego przeciwko ubezpieczonemu z roszczeniem o odszkodowanie, ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, powiadomić o tym PZU.
2. W przypadku wystąpienia z roszczeniem, o którym mowa w ust. 1 na drogę sądową, ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od otrzymania pozwu, zawiadomić o tym PZU.
3. Ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany dostarczyć PZU orzeczenie sądu w terminie umożliwiającym zajęcie stanowiska co do wniesienia środka odwoławczego.

USTALENIE I WYPŁATA ODSZKODOWANIA ORAZ OBOWIĄZKI INFORMACYJNE PZU

§ 28

1. PZU wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. PZU wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym. Odszkodowanie wypłacane jest w złotych, przy zastosowaniu kursu średniego NBP z dnia powstania szkody lub w walucie obcej, bezpośrednio za granicę na rzecz uprawnionego.
3. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 2 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU wypłaca w terminie określonym w ust. 2.
4. Zaspokojenie lub uznanie przez ubezpieczonego roszczenia, o którym mowa w § 27 ust. 1, nie wywołuje skutków prawnych względem PZU, jeżeli PZU nie wyraził na to uprzedniej zgody, z zastrzeżeniem § 26 ust.2, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem szkodności.
5. PZU jest zobowiązany:
 - 1) po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego, w terminie 7 dni od dnia

- otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego wypadku ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania; w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek zawiadomienie o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego może zgłosić również ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany jak uprawniony z umowy ubezpieczenia,
- 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 2 i 3 nie wypłaci odszkodowania, do zawiadomienia pisemnie: osoby zgłaszającej roszczenie oraz ubezpieczonego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
 - 3) o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części odszkodowania,
 - 4) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie: osoby występującej z roszczeniem oraz ubezpieczonego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
 - 5) wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej,
 - 6) do udostępniania ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU,
 - 7) do udostępniania na żądanie osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, w postaci elektronicznej,
 - 8) na żądanie ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępniania posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU oraz ustalenia okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania,
 - 9) na żądanie ubezpieczającego lub ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.
6. Odszkodowanie wypłacane jest z uwzględnieniem limitów odpowiedzialności oraz franszys redukcyjnych ustalonych w umowie ubezpieczenia, w tym w klauzulach dodatkowych.
7. W przypadku zadeklarowania przez ubezpieczającego franszysy redukcyjnej kwotę odszkodowania ustaloną zgodnie z wcześniejszymi postanowieniami niniejszego paragrafu pomniejsza się o kwotę tej franszysy. W przypadku szkód, do których mogą mieć zastosowanie co najmniej dwie różne franszysy redukcyjne, odszkodowanie wypłacane jest z uwzględnieniem wyższej z nich.

8. Jeżeli w umowie ubezpieczenia ustalono franszyszę redukcyjną, ma ona również zastosowanie do klauzul dodatkowych, o które rozszerzony został zakres ubezpieczenia, chyba że dla danej klauzuli ustalono odrębną franszyszę redukcyjną. W takim przypadku dla szkód objętych zakresem tej klauzuli stosuje się franszyszę redukcyjną ustaloną dla tej klauzuli.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 29

1. Reklamację, skargę lub zażalenie składa się w każdej jednostce PZU obsługującej klienta.
2. Reklamacja, skarga lub zażalenie mogą być złożone:
 - 1) na piśmie – osobiście albo przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, na przykład pisząc na adres: PZU ul. Postępu 18A, 02-676 Warszawa (adres tylko do korespondencji),
 - 2) na piśmie – wysłane na adres do doręczeń elektronicznych PZU w rozumieniu ustawy o doręczeniach elektronicznych, począwszy od dnia wpisania tego adresu do bazy adresów elektronicznych,
 - 3) w formie ustnej – telefonicznie, na przykład dzwoniąc pod numer infolinii 801-102-102, albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce, o której mowa w ust. 1,
 - 4) w postaci elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.
3. PZU rozpatruje reklamację, skargę lub zażalenie i udziela na nie odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. W szczególnie skomplikowanych przypadkach uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 3, PZU przekazuje osobie, która złożyła reklamację, skargę lub zażalenie informację, w której:
 - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia,
 - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy,
 - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji, skargi lub zażalenia.
5. Odpowiedź PZU na reklamację, skargę lub zażalenie zostanie dostarczona osobie, która je złożyła:
 - 1) w przypadku gdy klientem jest osoba fizyczna – na piśmie, z tym że odpowiedź można dostarczyć pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek klienta,
 - 2) w przypadku gdy klientem jest inny podmiot niż wskazany w pkt 1 – na piśmie lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji.
6. Osobie fizycznej, która złożyła reklamację, przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
 - 1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji,
 - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
7. Reklamacje, skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostki organizacyjne PZU, które są właściwe ze względu na przedmiot sprawy.
8. Reklamacje uregulowane są w ustawie o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń.
9. PZU przewiduje możliwość pozasądowego rozwiązywania sporów.

10. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozpatrywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla PZU do pozasądowego rozpatrywania sporów, jest Rzecznik Finansowy, którego adres strony internetowej jest następujący: www.rf.gov.pl.
11. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia będącemu konsumentem przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
12. W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej drogą elektroniczną, konsument ma prawo skorzystać z pozasądowego sposobu rozstrzygnięcia sporów i złożyć skargę za pośrednictwem platformy internetowej systemu rozstrzygnięcia sporów (Platforma ODR) zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 524/2013 z 21 maja 2013 r. – adres: <http://ec.europa.eu/consumers/odr/>. Za działanie Platformy ODR odpowiada Komisja Europejska. Adres poczty elektronicznej do kontaktu z PZU jest następujący: reklamacje@pzu.pl.
13. Językiem stosowanym przez PZU w relacjach z konsumentem jest język polski.
14. PZU podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
15. W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

ZAŁĄCZNIK DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ PRZEWOŹNIKA DROGOWEGO W RUCHU MIĘDZYNARODOWYM LUB KRAJOWYM ORAZ SPEDYTORA

KLAUZULE DODATKOWE MAJĄCE ZASTOSOWANIE WYŁĄCZNIE DO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ PRZEWOŹNIKA DROGOWEGO W RUCHU KRAJOWYM LUB MIĘDZYNARODOWYM

KLAUZULA NR 1. ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY POWSTAŁE Z TYTUŁU PRZEWOZU TOWARÓW NIEBEZPIECZNYCH (ADR)

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej strony postanowiliśmy rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe z tytułu przewozu towarów niebezpiecznych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa regulującymi zasady przewozu towarów niebezpiecznych.

KLAUZULA NR 2. ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY POWSTAŁE W NASTĘPSTWIE ROZBOJU

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej strony postanowiliśmy rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe w następstwie rozboju.

KLAUZULA NR 3. ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY POWSTAŁE Z TYTUŁU PRZEWOZU ŻYWYCH ZWIERZĄT

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej ustala się, że:

- 1) rozszerza się zakres ubezpieczenia o szkody powstałe z tytułu przewozu żywych zwierząt,
- 2) PZU nie odpowiada za szkody:
 - a) powstałe wskutek przewozu wykonywanego z naruszeniem przepisów prawa regulujących przewóz żywych zwierząt lub wskutek nieprzestrzegania instrukcji przekazanych ubezpieczonemu przez nadawcę lub odbiorcę odnośnie do transportu żywych zwierząt,
 - b) powstałe na skutek zaduszenia, niezachowania wymaganej temperatury przewozu, załadunku, rozładunku, zabezpieczenia mienia.
- 3) w razie szkody ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć zaświadczenie o stanie zdrowia zwierząt zezwalające na ich przewóz, o ile było wymagane przez lekarza weterynarii.

KLAUZULA NR 4. ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY POWSTAŁE Z TYTUŁU PRZEWOZU LEKÓW

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej strony postanowiliśmy rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe z tytułu przewozu leków, z zastrzeżeniem że:

- 1) w przypadku, gdy leki wymagają zachowania kontrolowanej temperatury podczas przewozu zastosowanie mają t postanowienia § 23 OWU oraz
- 2) szkody spowodowane zamrożeniem lub niezachowaniem temperatury są objęte odpowiedzialnością PZU na podstawie niniejszej klauzuli jedynie wtedy, gdy przerwa w chłodzeniu jest odnotowana na termografie i jest nie krótsza niż 2 następujące po sobie godziny.

KLAUZULA NR 5. ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA UTRATĘ, USZKODZENIE LUB UBYTEK W PALETACH, PLATFORMACH I KONTENERACH BĘDĄCYCH OPAKOWANIEM LUB ZABEZPIECZENIEM TOWARU I SŁUŻĄCYCH DO WIELOKROTNEGO UŻYTKU

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej strony postanowiliśmy rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność za utratę, uszkodzenie lub ubytek w paletach, platformach, kontenerach i wszelkiego rodzaju innych opakowaniach zabezpieczających towar na czas przewozu, o ile służą one do wielokrotnego użytku.

KLAUZULA NR 6. ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O ZWROT KOSZTÓW USUNIĘCIA POZOSTAŁOŚCI PO SZKODZIE, W TYM KOSZTÓW UTYLIZACJI

1. Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej strony postanowiliśmy rozszerzyć zakres ubezpieczenia o zwrot kosztów usunięcia pozostałości po szkodzie, w tym również o wymagane przepisami prawa koszty utylizacji uszkodzonego towaru.
2. Odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia.
3. Limit odpowiedzialności ustalony jest na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe, które zaszły w okresie ubezpieczenia, i ulega zmniejszeniu o kwotę każdego wypłaconego odszkodowania. Limit nie może być wyższy niż suma gwarancyjna określona w umowie ubezpieczenia.
4. Wypłata odszkodowania z tytułu odpowiedzialności określonej w niniejszej klauzuli nie zmniejsza sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia.
5. Odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli jest wyłączone w przypadku, gdy PZU nie odpowiada za powstałą szkodę na podstawie przepisów prawa lub innych wyłączeń.

KLAUZULA NR 7. ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY POWSTAŁE PODCZAS POSTOJU ŚRODKA TRANSPORTU POZA PARKINGAMI STRZEŻONYMI ORAZ NA TZW. MOPACH W PRZYPADKU PRZEWOŻENIA TOWARÓW INNYCH NIŻ TOWARY PODWYŻSZONEGO RYZYKA.

1. Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej strony postanowiliśmy rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe podczas postoju środka transportu poza parkingami strzeżonymi.
2. Ochrona ubezpieczeniowa udzielana jest tylko i wyłącznie wtedy, gdy:
 - 1) z umowy przewozu, ze zlecenia przewozowego ani z instrukcji przewozu nie wynika zakaz parkowania poza parkingami strzeżonymi,
 - 2) nie było możliwości pozostawienia środka transportu na parkingu strzeżonym,
 - 3) przewożone są towary inne niż towary podwyższonego ryzyka,
 - 4) parkowanie, postój wynika z:
 - a) przepisów o czasie pracy kierowców,
 - b) tankowania paliwa lub uzupełniania innych płynów eksploatacyjnych,

- c) zaspokajania potrzeb fizjologicznych,
- d) spożywania posiłku,
- e) braku możliwości przekazania towaru odbiorcy wskutek dotarcia na miejsce rozładunku poza godzinami pracy odbiorcy,
- f) nagłego pogorszenia warunków pogodowych uniemożliwiających bezpieczną dalszą podróż,
- g) zakazu zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu w sprawie okresowych ograniczeń oraz zakazu ruchu niektórych rodzajów pojazdów na drogach.

3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody powstałe podczas parkowania, postoju środka transportu wraz z towarem na:
- 1) stacjach benzynowych oraz przylegających do nich parkingach, jak również parkingach zlokalizowanych przy hotelach, motelach, barach, restauracjach znajdujących się jak najbliższej trasy przejazdu; pod warunkiem, że miejsce postoju jest oświetlone w porze nocnej i postój odbywa się w godzinach pracy tych instytucji,
 - 2) parkingach, miejscach postoju przy terminalu celnym lub granicznym,
 - 3) parkingach wskazanych przez policję lub inne upoważnione służby publiczne,
 - 4) parkingach położonych przy drogach na tzw. MOP-ach zarówno krajowych jak i ich odpowiednikach zagranicznych, pod warunkiem że miejsce postoju jest oświetlone w porze nocnej,
 - 5) na parkingach zlokalizowanych przy miejscu dostawy lub w innym miejscu wskazanym przez odbiorcę, pod warunkiem, że teren jest oświetlony w porze nocnej oraz objęty stałym dozorem, w przypadku dotarcia na miejsce dostawy poza godzinami pracy odbiorcy,
 - 6) miejscach prowadzenia działalności przez Ubezpieczonego pod warunkiem, iż teren ten jest oświetlony w porze nocnej i objęty stałym dozorem.

KLAUZULA NR 8.

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O ZWROT KOSZTÓW PODNIESIENIA LUB WYCIĄGNIĘCIA ŚRODKA TRANSPORTU ORAZ KOSZTU OPŁAT PARKINGOWYCH.

1. Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o:
- 1) koszty podniesienia lub wyciągnięcia środka transportu, który uległ wypadkowi podczas wykonywania transportu towaru,
 - 2) koszty opłat parkingowych, które powstały w związku z wypadkiem środka transportu podczas wykonywania transportu towaru.
2. W przypadku gdy podczas wykonywania transportu towaru wypadkowi uległ środek transportu składający się z ciągnika siodłowego oraz naczepy, PZU odpowiada również za koszty związane z podniesieniem lub wyciągnięciem ciągnika siodłowego oraz naczepy, jak również niezbędne koszty opłat parkingowych dotyczących tego ciągnika siodłowego i naczepy.
3. PZU odpowiada z tego tytułu do limitu odpowiedzialności, który wynosi 50 000 zł.
4. Limit odpowiedzialności ustalany jest na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia.
5. Wypłata odszkodowania z tytułu odpowiedzialności określonej w niniejszej klauzuli zmniejsza limit, o którym mowa w ust. 3, ale nie zmniejsza sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 9.

ROZSZERZENIE ZAKRESU TERYTORIALNEGO ODPOWIEDZIALNOŚCI

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe na terytorium Rosji, Ukrainy, Białorusi, Kazachstanu, Mołdawii i Turcji, a także powstałe poza terytorium państw europejskich.

KLAUZULA NR 20.

TRANSPORT POJAZDÓW NOWYCH LUB UŻYWANYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe podczas transportu pojazdów mechanicznych nowych lub używanych. Warunkiem odpowiedzialności PZU za powstałą szkodę jest sporządzenie, przed rozpoczęciem przewozu (bezpośrednio przed załadunkiem), dokumentacji fotograficznej przewożonych nowych lub używanych pojazdów mechanicznych w taki sposób, żeby na zdjęciach widoczna była każda strona przewożonego pojazdu mechanicznego. PZU nie ponosi odpowiedzialności za pojazdy mechaniczne, które w chwili przyjęcia do przewozu były uszkodzone.

W przypadku szkody w każdym przewożonym pojeździe zastosowanie ma franszyza określona w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 21.

TRANSPORT POJAZDÓW USZKODZONYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe podczas transportu uszkodzonych pojazdów mechanicznych. Warunkiem odpowiedzialności PZU za powstałą szkodę jest sporządzenie, przed rozpoczęciem przewozu (bezpośrednio przed załadunkiem), dokumentacji fotograficznej przewożonych uszkodzonych pojazdów mechanicznych w taki sposób, żeby na zdjęciach widoczna była każda strona przewożonego pojazdu, a także sporządzenie szczegółowego opisu uszkodzeń pojazdu mechanicznego.

W przypadku szkody w każdym przewożonym pojeździe zastosowanie ma franszyza określona w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 26.

CZYNNOŚCI ZAŁADUNKOWE I ROZŁADUNKOWE, ZABEZPIECZENIA DOKONYWANE PRZEZ PRZEWOŹNIKA.

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność za wykonywane przez ubezpieczonego czynności załadunku i rozładunku lub zabezpieczenia towaru, pod warunkiem że ubezpieczony:

- 1) posiada możliwość właściwego wykonania tych czynności,
- 2) wykorzystat urządzenia załadowcze i rozładowcze odpowiednie dla danego towaru i posiadał uprawnienia do ich obsługi, o ile były one niezbędne do obsługi czynności załadunku i rozładunku.

KLAUZULA NR 30.

ŁADUNKI PONADGABARYTOWE/PONADNORMATYWNE

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność za szkody powstałe podczas transportu ładunków ponadgabarytowych/ponadnormatywnych.

**INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH
DLA KLIENTA**

	INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH DLA UBEZPIECZAJĄCEGO	INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH DLA UBEZPIECZONEGO
ADMINISTRATOR I DANE KONTAKTOWE ADMINISTRATORA I INSPEKTORA OCHRONY DANYCH	<p>Administratorem danych osobowych jest PZU SA z siedzibą w Warszawie, przy Rondzie Ignacego Daszyńskiego 4, 00-843 Warszawa.</p> <p>Kontakt z administratorem jest możliwy za pośrednictwem adresu e-mail kontakt@pzu.pl lub pisemnie na wyżej wskazany adres siedziby administratora. We wszystkich sprawach z zakresu ochrony danych osobowych może Pani/Pan kontaktować się z wyznaczonym przez administratora Inspektorem Ochrony Danych. Taki kontakt może się odbyć drogą elektroniczną na adres e-mail IODpzu@pzu.pl lub pisemnie na adres PZU SA, IOD, Rondo Ignacego Daszyńskiego 4, 00-843 Warszawa.</p>	
OBOWIĄZEK PODANIA DANYCH	<p>Podanie danych osobowych w związku z zawieraniem umową jest konieczne do zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia oraz do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego – bez podania danych osobowych nie jest możliwe zawarcie umowy ubezpieczenia.</p> <p>Podanie danych osobowych w celach marketingowych jest dobrowolne.</p>	
ZAKRES I ŹRÓDŁO DANYCH		<p>Administrator otrzymał Pani/Pana dane od Ubezpieczającego w związku z objęciem Pani/Pana ochroną ubezpieczeniową. Pani/Pana dane zostały przekazane administratorowi w zakresie: danych identyfikacyjnych, danych adresowych.</p>
PRZETWARZANIE DANYCH Administrator może przetwarzać Pani/Pana dane w celu:	<ul style="list-style-type: none"> • zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do zawarcia i wykonywania umowy, • oceny ryzyka ubezpieczeniowego w sposób zautomatyzowany w ramach profilowania klientów przed zawarciem umowy – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, • marketingu bezpośredniego produktów i usług własnych administratora, obejmującego profilowanie w celu dostosowania przesyłanych treści marketingowych – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; • dostarczania klientom informacji o produktach ubezpieczeniowych i innych produktach finansowych oferowanych przez PZU SA; do celów marketingu wykorzystywane będą otrzymane dane kontaktowe, dane kontaktowe pozyskane w przyszłości oraz dane dotyczące posiadanych produktów, • ewentualnie w celu dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami związanymi z zawartą z Panią/Panem umową ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość dochodzenia przez niego roszczeń oraz obrony przed roszczeniami wynikającymi z zawartej umowy ubezpieczenia, • reasekuracji ryzyk – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest zmniejszenie ryzyka ubezpieczeniowego związanego z umową zawartą z Panią/Panem, • wypełniania przez administratora obowiązków dotyczących przechowywania dowodów księgowych dotyczących umów ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o rachunkowości, 	<ul style="list-style-type: none"> • oceny ryzyka ubezpieczeniowego w sposób zautomatyzowany w ramach profilowania przed objęciem ubezpieczeniem – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, • marketingu bezpośredniego produktów i usług własnych administratora, obejmującego profilowanie w celu dostosowania przesyłanych treści marketingowych – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; • dostarczania klientom informacji o produktach ubezpieczeniowych i innych produktach finansowych oferowanych przez PZU SA; do celów marketingu wykorzystywane będą otrzymane dane kontaktowe, dane kontaktowe pozyskane w przyszłości oraz dane dotyczące posiadanych produktów, • ewentualnie w celu dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami związanymi z umową ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość dochodzenia przez niego roszczeń oraz obrony przed roszczeniami wynikającymi z zawartej umowy ubezpieczenia, • reasekuracji ryzyk – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest zmniejszenie ryzyka ubezpieczeniowego związanego z objęciem Pani/Pana ochroną ubezpieczeniową, • wypełniania przez administratora obowiązków dotyczących przechowywania dowodów księgowych dotyczących umów ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o rachunkowości, • ustalania wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora;

	<ul style="list-style-type: none"> wypełniania przez administratora obowiązków wynikających z przepisów prawa, w szczególności w zakresie weryfikacji list sankcyjnych - podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypelnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z odpowiednich przepisów, ustalania wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest ustalenie składek w wysokości, która zapewnia co najmniej wykonanie wszystkich zobowiązań z umów ubezpieczenia i pokrycie kosztów wykonywania działalności ubezpieczeniowej zakładu ubezpieczeń, podejmowania ewentualnych czynności w związku z przeciwdziałaniem wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość przeciwdziałania wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań. <p>Decyzje dotyczące wysokości składki ubezpieczeniowej będą podejmowane automatycznie tj. bez udziału człowieka, na podstawie Pani/Pana danych niezbędnych do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego przez ubezpieczyciela w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia. Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. automatyczną ocenę ryzyka ubezpieczeniowego zawarcia z Panią/Panem umowy ubezpieczenia.</p> <p>W związku ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji dotyczącej wysokości składki ubezpieczeniowej, ma Pani/Pan prawo do zakwestionowania tej decyzji, prawo do wyrażenia własnego stanowiska oraz wystąpienia o ponowne przeanalizowanie Pani/Pana sprawy i podjęcie decyzji przez pracownika.</p>	<p>uzasadnionym interesem administratora jest ustalenie składek w wysokości, która zapewnia co najmniej wykonanie wszystkich zobowiązań z umów ubezpieczenia i pokrycie kosztów wykonywania działalności ubezpieczeniowej zakładu ubezpieczeń,</p> <ul style="list-style-type: none"> podejmowania ewentualnych czynności w związku z przeciwdziałaniem wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość przeciwdziałania wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań. <p>Decyzje dotyczące wysokości składki ubezpieczeniowej będą podejmowane automatycznie tj. bez udziału człowieka, na podstawie Pani/Pana danych niezbędnych do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego przez ubezpieczyciela w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia. Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. automatyczną ocenę ryzyka ubezpieczeniowego objęcia Pani/Pana ochroną ubezpieczeniową.</p> <p>W związku ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji dotyczącej wysokości składki ubezpieczeniowej, ma Pani/Pan prawo do zakwestionowania tej decyzji, prawo do wyrażenia własnego stanowiska oraz wystąpienia o ponowne przeanalizowanie Pani/Pana sprawy i podjęcie decyzji przez pracownika.</p>
OKRES PRZECHOWYWANIA DANYCH	<p>Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane do momentu przedawnienia roszczeń z tytułu umowy ubezpieczenia lub do momentu wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych wynikającego z przepisów prawa, w szczególności obowiązku przechowywania dokumentów księgowych dotyczących umowy ubezpieczenia, a także do momentu wygaśnięcia uprawnienia do przetwarzania danych w celach ustalania na ich podstawie wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości.</p> <p>Administrator przestanie wcześniej przetwarzać dane wykorzystywane do celów marketingu bezpośredniego, obejmującego profilowanie, jeżeli zgłosi Pani/Pan sprzeciw wobec przetwarzania Pani/Pana danych w tym celu. W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania danych jest zgoda, Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane do czasu jej wycofania.</p>	
PRZEKAZYWANIE DANYCH	<p>Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione podmiotom i organom upoważnionym do przetwarzania tych danych na podstawie przepisów prawa.</p> <p>Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione zakładom reasekuracji, a także mogą być przekazywane innym spółkom z Grupy PZU, jeśli wyraziła Pani/Pan zgodę na takie przekazanie.</p> <p>Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie administratora, w tym m.in: dostawcom usług IT, podmiotom przetwarzającym dane w celu windykacji należności, agencjom marketingowym, czy też agentom ubezpieczeniowym, przy czym takie podmioty przetwarzają dane na podstawie umowy z administratorem i wyłącznie zgodnie z poleceniami administratora.</p> <p>W zależności od rodzaju ubezpieczenia, Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazane podmiotom znajdującym się w państwach poza Europejskim Obszarem Gospodarczym jeżeli okaże się to niezbędne do wykonania zawartej umowy ubezpieczenia. Więcej informacji o przekazaniu danych osobowych, w tym o państwach, do których dane mogą być przekazywane, można uzyskać kontaktując się z administratorem lub z Inspektorem Ochrony Danych, korzystając z wskazanych wyżej danych kontaktowych.</p>	
PANI/PANA PRAWA	<p>Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do swoich danych osobowych oraz prawo żądania ich sprostowania, ich usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania.</p> <p>Przysługuje Pani/Panu prawo do przenoszenia danych osobowych, tj. do otrzymania od administratora Pani/Pana danych osobowych, w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego. Może Pani/Pan przesłać te dane innemu administratorowi.</p> <p>W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest przesłanka prawnie uzasadnionego interesu administratora, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych. W szczególności przysługuje Pani/Panu prawo sprzeciwu wobec przetwarzania danych na potrzeby marketingu bezpośredniego w tym profilowania.</p> <p>W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest zgoda, ma Pani/Pan prawo jej wycofania. Zgodę można odwołać w każdym czasie w oddziale lub wysyłając e-mail na adres kontakt@pzu.pl albo pismo na adres PZU, ul. Postępu 18a, 02-676 Warszawa. Wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania dokonanego na podstawie zgody przed jej wycofaniem.</p> <p>W celu skorzystania z powyższych praw należy skontaktować się z administratorem lub z Inspektorem Ochrony Danych, korzystając z wskazanych wyżej danych kontaktowych.</p> <p>Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego. W Polsce takim organem nadzorczym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.</p>	